

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

VÝŠE POPLATKŮ ZA DOBÝVÁNÍ NEROSTŮ V ČLENSKÝCH STÁTECH EU S DŮRAZEM NA UHLÍ

Mgr. Eva Balounová
Karel Vašek

Studie č. 5.356
duben 2015

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah:

Úvod.....	3
I. Komparace členských států EU - ČR a sousední státy.....	3
Česká republika.....	3
Slovensko.....	7
Německo.....	8
Rakousko.....	9
Polsko.....	10
II. Komparace členských států EU - ostatní státy:.....	11
Belgie.....	11
Bulharsko.....	11
Dánsko.....	12
Estonsko.....	12
Finsko.....	13
Francie.....	14
Chorvatsko.....	15
Irsko.....	15
Itálie.....	16
Kypr.....	17
Litva.....	17
Lotyšsko.....	17
Lucembursko.....	18
Maďarsko.....	18
Malta.....	19
Nizozemí.....	19
Portugalsko.....	19
Rumunsko.....	19
Řecko.....	20
Slovinsko.....	21
Spojené království.....	21
Španělsko.....	22
Švédsko.....	23
Závěr.....	24
Použitá literatura a zdroje.....	25

Úvod

Tato práce se zaměřuje primárně na poplatky placené při těžbě hnědého a černého uhlí - tam kde se poplatky za jednotlivé druhy uhlí, resp. podle typu prováděné těžby liší, je tento aspekt také zohledněn. Nejprve je tedy představen systém v České republice a posléze v sousedních státech a poté i v dalších zemích Evropské unie. Práce se zaměřuje zejména na období české úhrady z vydobytých nerostů dle §32a horního zákona, nicméně je snaha popsat systém poplatků celý, tak, jak v jednotlivých státech funguje. Dále je také rozebráno, kdo je povinen poplatky platit a jaké je jejich rozpočtové určení. Ve vztahu k vyšším vybraných poplatků nebyla, vzhledem k tomu, že většinou byly známy jen souhrnné informace o výši vybraných poplatků ze všech nerostů, tato čísla autory vyhodnocena jako podstatná a jsou tak proto uváděna jen u některých zemí. Naopak, pro účely práce se jeví jako důležité údaje o stavu těžby uhlí v daných státech, konkrétně pak objem vytěženého uhlí a tendence a postoje k uhlí v daných státech zaujímané, proto jsou tyto údaje u každé země stručně zmíněny úvodem.

Uhlí je složeno především z uhlíku, vodíku a kyslíku, ale obsahuje i další chemické prvky - síru a radioaktivní příměsi (uran a thorium). Uhlí je přírodním zdrojem uhlovodíků (vedle ropy a zemního plynu). Rozlišujeme několik typů uhlí - antracit (nejkvalitnější uhlí), černé uhlí, hnědočerné uhlí, hnědé uhlí a lignit - někdy také označovaný jako hnědé uhlí (nejméně kvalitní druh).¹ Požadavky na jednotlivé druhy jsou dány českými technickými normami (ČSN ISO), které obecně přejímají mezinárodní normy ISO.² Český právní řád rozlišuje mezi uhlím získávaným hlubinně a uhlím získávaným povrchově.

V mnoha zemích Evropské unie je produkce uhlí podporována státními dotacemi - konkrétně v Německu, Maďarsku, Polsku, Rumunsku, ve Španělsku a na Slovensku.³ Nicméně v České republice je těžba uhlí zisková.⁴ Dalším relevantním faktorem je v této souvislosti také to, jaká je povaha těžebních společností (organizací), v mnoha zemích je majoritním vlastníkem těchto společností stát.⁵

I. Komparace členských států EU - ČR a sousední státy

Česká republika

Existující poplatky

Organizace⁶, které se stanovilo území pro vyhledávání a průzkum výhradního ložiska⁷, platí roční úhradu z tohoto území dle zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu.

1 Více např. zde: <http://www.tzb-info.cz/3173-hnede-uhli-a-norma-csn-iso-1928>

2 Např. ČSN ISO 11722 – Tuhá paliva – černá uhlí – stanovení vody v analytickém vzorku pro obecný rozbor sušením v dusíkové atmosféře

3 Zdroj: <http://www.naturalresources.gr/Articles/Spanish%20Mining%20Taxation%20and%20Regulation.pdf>, více popsána situace na Slovensku

4 Viz. účetní závěrky některých významných uhelných společností v ČR, dostupné on-line ve veřejném rejstříku a sbírce listin: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

5 Př. Řecko, ČR – lom Bílina vlastněn společností Severočeské doly a. s., jež je součástí koncernu řízeného společností ČEZ, a. s.

6 Organizací se dle horního zákona rozumí právnické a fyzické osoby, které v rámci své podnikatelské činnosti vykonávají vyhledávání, průzkum nebo dobývání výhradních ložisek nebo jinou hornickou činnost

7 Výhradní ložiska jsou tvořena nerostným bohatstvím; výhradní ložiska na území ČR jsou ve vlastnictví ČR; taxativní výčet vyhrazených nerostů viz. § 3 odst. 1 horního zákona, ostatní nerosty jsou nerosty nevyhrazené – ložisko nevyhrazeného nerostu je součástí pozemku; ložisko je definováno jako přírodní nahromadění nerostů, jakož i základka v hlubinném dole, opuštěný odval, výsypka nebo odkaliště, které vznikly hornickou činností a obsahují nerosty.

Ekonomickými nástroji při samotném dobývání výhradních ložisek jsou dle zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (dále horní zákon):

1. povinné vytváření rezerv finančních prostředků dle § 37a horního zákona
2. úhrada z dobývacího prostoru dle §32a horního zákona
3. úhrada z vydobytých nerostů dle §32a horního zákona

Dále je organizace povinna zaplatit roční úhradu z ropy nebo hořlavého zemního plynu, které získá při provádění ložiskového průzkumu ve stanoveném průzkumném území a uvede je na trh v rámci své podnikatelské činnosti.

Výše poplatků

Ad. Úhrada z dobývacího prostoru

Dle §32a odst. 1 horního zákona je organizace povinna zaplatit na účet příslušného obvodního báňského úřadu roční úhradu z dobývacího prostoru za každý i započatý hektar plochy dobývacího prostoru ve vymezení na povrchu. Výši úhrady z dobývacího prostoru v rozmezí 100 Kč až 1000 Kč na hektar, odstupňovanou s přihlédnutím ke stupni ochrany životního prostředí dotčeného území, charakteru činnosti prováděné v dobývacím prostoru a jejímu dopadu na životní prostředí, stanoví vláda nařízením. Úhradu převede obvodní báňský úřad obci, na jejímž území se dobývací prostor nachází. Je-li dobývací prostor umístěn na území více obcí, rozdělí obvodní báňský úřad příjem podle poměru částí dobývacího prostoru na území jednotlivých obcí.

Ad. Úhrada z vydobytých nerostů

Dále je organizace dle §32a odst. 2 horního zákona povinna zaplatit na účet příslušného báňského úřadu roční úhradu z vydobytých nerostů⁸; úhrada se stanoví z těch nerostů, pro jejichž dobývání byl stanoven dobývací prostor. Úhrada činí nejvýše 10% z tržní ceny vydobytých nerostů. Rozhodná je průměrná tržní cena v roce, ve kterém byly nerosty vydobyty. Ministerstvo průmyslu a obchodu po projednání s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem financí stanoví pro nerosty, u nichž není známa tržní cena, základ pro vyměření úhrady z vydobytých nerostů.

- V odůvodněných případech lze snížit úhradu z vydobytých nerostů, popřípadě i povolit osvobození od ní (postupem dle §32a odst. 3 horního zákona)
- Rozpočtové určení výnosu úhrady je stanoveno v §32a odst. 4 horního zákona⁹

Další náležitosti stanoví horní zákon nebo jsou stanoveny obecně závazným právním předpisem Ministerstva průmyslu a obchodu po projednání s Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem financí a Českým báňským úřadem. Tímto předpisem je vyhláška ministerstva hospodářství České republiky č. 617/1992 Sb., o podrobnostech placení úhrad z dobývacích prostorů a z vydobytých vyhrazených nerostů. Tato vyhláška specifikuje postup pro výpočet úhrady z dobývacího prostoru, postup pro výpočet úhrady z vydobytých nerostů (příloha 2: způsob výpočtu úhrady z vydobytých nerostů, příloha 1: výše sazby úhrady podle druhu vydobytého nerostu) a podmínky pro snížení nebo osvobození od úhrady z vydobytých nerostů.

Pro výpočet úhrady z vydobytého nerostu se použije následující vzorec:

⁸ Vydobyté nerosty na výhradních ložiskách nebo vyhrazené nerosty po jejich úpravě a zušlechtnění, provedeném v souvislosti s jejich dobýváním

⁹ 25 % z výnosu úhrady je příjmem státního rozpočtu ČR (účelové použití k nápravě škod na životní prostředí způsobené dobýváním výhradních i nevyhrazených ložisek), 75 % je příjmem rozpočtu obce

$$U = \frac{Nd}{Nc} \times T \times \frac{S}{100},$$

kde Nd = náklady na dobývání nerostu (v tis. Kč)

Nc = celkové náklady organizace na zhotovení výrobků (v tis. Kč)

T = tržby za prodej výrobků (v tis. Kč)

S = sazba úhrady (v %)

U = výše sazby úhrady celkem (v tis. Kč)

Výše sazby úhrady podle druhu vydobytého nerostu (U) je stanovena pro jednotlivé nerosty či druhy nerostů v tabulce:

Druh vydobytého nerostu	Sazba v %
Radioaktivní nerosty	0,3
Ropa na ložiskách se zbytkovými zásobami dotěžovanými pomocí druhotných těžebních metod	0,5
Ropa a hořlavý zemní plyn	5
Rudy	10
Grafit	1
Diatomit	2
Sklářský a slévárenský písek	6
Bentonit	2
Nerosty používané pro kamenickou výrobu, včetně štěpných břidlic	8
Technicky využitelné krystaly nerostů a drahé kameny	10
Sádrovec	5
Keramické jíly a jílovce hlubinně dobývané	0,5
Keramické jíly a jílovce dobývané povrchově	4
Kaolín pro výrobu porcelánu	8
Kaolín pro papírenský průmysl	6
Ostatní druhy kaolinu	2
Živcové pegmatity	1
Ostatní živcové suroviny	8
Křemen, křemenec, dolomit, slín, čedič, znělec, trachyt, pokud tyto nerosty jsou vhodné k chemicko-technologickému zpracování tavením	4
Vysokoprocentní vápenec	10
Ostatní vápence a cementářské suroviny	4
Uhlí hlubinně dobývané	0,5
Uhlí dobývané povrchově	1,5
Ostatní vyhrazené nerosty ¹⁰	5
Stavební kámen	2
Štěrkopísky	3
Cihlářské suroviny	1
Ostatní nevyhrazené nerosty	2

¹⁰ Rozdělení nerostů na vyhrazené a nevyhrazené viz. § 3 horního zákona

Příjmy z nerostů do rozpočtů

V roce 2012 byla celková výše úhrad z vydobytých nerostů 595 516 037 Kč, z toho výše úhrad plynoucích do rozpočtů obcí byla 446 637 197 Kč, výše úhrad plynoucích do státního rozpočtu byla 148 878 840 Kč.

V roce 2013 bylo vybráno 596 430 343 Kč za úhrady ze všech vydobytých nerostů, z toho 447 322 750 Kč bylo příjmem obcí a zbývajících 149 107 593 Kč bylo příjmem státního rozpočtu (údaj Ministerstva průmyslu a obchodu ČR¹¹ a Ministerstva financí ČR¹²).

	Celková výše úhrad (v Kč)	Výše úhrad plynoucích do státního rozpočtu (v Kč)	Výše úhrad plynoucích do rozpočtů obcí (v Kč)
2012	595 516 037	148 878 840	446 637 197
2013	596 430 343	149 107 593	447 322 750

Slovensko

Právní úprava, která upravuje úhrady a správu úhrad za dobývací prostory a vydobyté nerosty na Slovensku, je zákon č. 44/1988 Zb., o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále horní zákon) a nařízení vlády SR č. 50/2000 Z. z. ve znění NV SR č. 618/2007 Z. z. o úhrade za dobývací priestor, úhrady za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov alebo kvapalín (dále nařízení). Horní zákon poskytuje základní legislativní rámec pro placení a správu úhrad za vydobyté nerosty a dobývací prostory. Tyto dva poplatky jsou blíže specifikovány v § 32a odst. 1 až 8 horního zákona:

1. Úhrada za dobývací prostor - úhradu za dobývací prostor je povinna platit organizace, která má určený dobývací prostor (a vláda zároveň nevyhlásila útlumový program na dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru); výše úhrady je 20 000 Sk - ekvivalent asi 664 EUR) ročně za každý započatý km² (100 ha) dobývacího plošného obsahu dobývacího prostoru
2. Úhrada za nerosty vydobyté z výhradního ložiska, na které byl dobývací prostor určený - platí organizace, která má určený dobývací prostor, sazba této úhrady je maximálně 20 % z tržní ceny výrobků zhotovených z vydobytých nerostů, a to z radioaktivních nerostů, sazba úhrady v případě ostatních nerostů je maximálně 10 % z tržní ceny výrobků zhotovených z vydobytých nerostů,¹³ při vypočítávání výše úhrady se vychází z podílu nákladů na dobývání a z celkových nákladů na zhotovení výrobků
3. Kromě těchto poplatků organizace platí úhradu za uskladňování plynů nebo kapalin v přírodních horninových strukturách a v podzemních prostorech - sazba úhrady je max. 0,02 Sk za uskladnění 1 m³ plynu anebo 1 t kapaliny.

Částka 20% výše úhrady z dobývacího prostoru je příjmem státního rozpočtu, zbylých 80 % je příjmem obce, na jejímž území se nachází dobývací prostor. Úhrady za vydobyté nerosty a za uskladňování plynů nebo kapalin jsou příjmem Environmentálního fondu. Úhrada z dobývacího prostoru se platí ročně, zbylé dvě úhrady se platí čtvrtletně.

Výpočet výše úhrad je specifikován výše zmíněným nařízením vlády. Vzorec pro výpočet úhrady z vydobytých nerostů je následující:

$$Ú = ND/NC \times T \times SÚ,$$

¹¹ Čerpáno např. z důvodových zpráv

¹² Zdroj: stránky Ministerstva financí ČR (<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2014/ministr-financi-vidi-vyrazny-potencial-k-17595>)

¹³ § 32a odst. 2 horního zákona patrně obsahuje formální chybu

kde \dot{U} je výška úhrady v EUR, ND jsou náklady na dobývání v EUR, NC jsou celkové náklady na zhotovení výrobků z vydobytých nerostů v EUR, T jsou tržby dosažené za prodané výrobky vyhotovené z vydobytých nerostů v EUR, S \dot{U} je sazba úhrady v % podle druhu vyhrazeného nerostu. Sazba úhrady pro hnědé a černé uhlí (resp. pro hlubinnou a povrchovou těžbu) je jednotná – ve výši 2 %.¹⁴

Dle § 32a odst. 11 horního zákona ale může Ministerstvo financí Slovenské republiky na žádost organizace úhradu z vydobytých nerostů snížit, stejně tak jako úhradu za uskladňování plynů a kapalin.¹⁵

Výnosy z úhrad

Výnos z úhrad z vydobytých nerostů v roce 2013 činil 2 244 725 EUR, v roce 2012 činil výnos 2 155 585 EUR. Průměrný výnos v letech 2010-2013 byl 2 195 984 EUR za rok. Výnos z úhrady za uskladňování ropy a zemního plynu byl v letech 2010 až 2013 v průměru 868 966 EUR ročně (konkrétně 836 146 EUR v roce 2013 a 725 756 EUR v roce 2012). Výše úhrady z dobývacího prostoru činila v letech 2010 až 2013 průměrně 518 990 EUR ročně (504 549 EUR v roce 2013 a 517 162 EUR v roce 2012).

V roce 2013 bylo na Slovensku evidováno celkem 379 dobývacích prostorů, přičemž zákonná povinnost placení úhrad vznikla při 295 dobývacích prostorech (v roce 2012 to bylo 380 dobývacích prostorů, z čehož povinnost byla při 318 dobývacích prostorech). Organizace, které vykonávají báňskou činnost, zaplatily dohromady na úhradách za dobývací prostory a za vydobyté nerosty v letech 2010 až 2013 v průměru 3 583 940 EUR za rok.

Stav na Slovensku

Na Slovensku se netěží černé uhlí, těží se tam pouze uhlí hnědé. Hnědé uhlí je využíváno zejména tepelnou elektrárnou Nováky, kam je dodáváno hnědé uhlí zejména z Hornonitranských bání. Ačkoliv se uvádí, že slovenské hnědé uhlí není příliš kvalitní (obsahuje arsen), je jeho těžba dotována státem. Státní subvence soukromým společnostem provozujícím těžbu existují ve třech formách: přímé dotace, odpuštění spotřebních daní, uměle stanovená cena. Vysoké subvence¹⁶ představují fiskální zátěž, ale podporují zaměstnanost (uvádí se, že nepřímě je v báňském průmyslu zaměstnáno asi 10-12 tisíc lidí) a podporují jediný domácí primární zdroj energie.¹⁷

Německo

Při popisu současné situace v Německu musíme rozlišovat mezi černým a hnědým uhlím. Těžba černého uhlí zaznamenala v Německu rozmach po 2. světové válce, nyní nicméně se stává těžba černého uhlí příliš nákladnou ve srovnání s cenou dováženého nerostu (zejména z Ruska, Kolumbie, USA, Austrálie, JAR a Polska). Uvádí se, že v roce 2013 činila těžba jen 5 % toho, co se těžilo v roce 1956. Nicméně, ve spojení s těžbou černého uhlí je stále zaměstnáno asi 14 500 zaměstnanců a tak je tento sektor podporován státními subwencemi – uvádí se 1,65 miliard EUR v roce 2013. Je plánováno tyto subvence ukončit do roku 2018 a to tzv. sociálně přiměřenou cestou.¹⁸

¹⁴ Na Slovensku se netěží černé uhlí

¹⁵ Důvody, resp. případy ve kterých je možno úhrady snížit stanoví horní zákon v § 32a odst. 12 a 13

¹⁶ 96 milionů EUR v roce 2011

¹⁷ Tepelné elektrárny na Slovensku slouží jako regulační elektrárny, dodávky uhlí jsou pravidelné; na druhou stranu je produkováno velké množství emisí

¹⁸ <http://www.cleanenergywire.org/factsheets/coal-germany>, více k ukončení subvencí:

Naproti tomu hnědé uhlí a lignit je získáváno zejména na východě země a, jak uvádějí statistiky, objem jeho těžby roste.¹⁹ Hnědé uhlí je využíváno k výrobě energie a také vyváženo zejména do ostatních zemí EU. Ve spojení s těžbou hnědého uhlí je zaměstnáno asi 16 410 zaměstnanců.²⁰ Ačkoliv těžba hnědého uhlí není ztrátová jako těžba černého uhlí, vedou se v Německu debaty, zda dále a v jakém množství hnědé uhlí těžít - lze komparovat pracovní místa, další bourání obydlí, životní prostředí, cenu a další faktory.

Německý spolkový horní zákon (*Bundesberggesetz – BBergG*)²¹ rozlišuje dva typy minerálů. První skupinu tvoří ty nerosty, které jsou součástí vlastnictví vlastníka pozemku (nemovitosti), ty jsou volně těžitelné. Druhou skupinu tvoří nerosty, které nejsou volně těžitelné - nerosty, které jsou vlastněny jako soukromý majetek. Do druhé kategorie spadá železná ruda, neželezné rudy, sůl, černé uhlí a hnědé uhlí, uhlovodíky, geotermální energie, apod. Tyto jsou předmětem poplatku ve výši 10% tržní ceny vytěženého nerostu, který platí držitel oprávnění k těžbě každý rok (§ 31 odst. 1 a 2 spolkového horního zákona).

Zákonná výše poplatku 10% je aplikována tam, kde vláda spolkové země nezavedla jinou výši (podle § 32 odst. 2 spolkového horního zákona). Modifikace výše poplatku či různé výjimky z povinnosti platit poplatek jsou častou praxí. Příjem z poplatků je zcela příjmem spolkových zemí, ve kterých byly nerosty vytěženy.

Kromě výše zmíněného poplatku může být dále vybírán další poplatek, který platí držitel oprávnění ke komerčnímu průzkumu. Tento poplatek se nevztahuje na vědecký průzkum ani na tzv. rozsáhlý průzkum. Výše poplatku za průzkum je odvozena od velikosti prozkoumávaného území a délky doby platnosti oprávnění. Za každých 100 ha prozkoumávaného prostoru se platí poplatek ve výši 5 EUR, který v závislosti na době trvání povolení může být navýšen o dalších 5 EUR za každý rok; horní maximální limit výše poplatku je 25 EUR/100 ha. Příjem z tohoto poplatku je také příjmem dané spolkové země.²²

Rakousko

Význam těžby uhlí v Rakousku postupně klesá již od 80. let 20. století. Nyní se v Rakousku uhlí netěží.

Rakouský zákon o nerostných surovinách (*Mineralrohstoffgesetz*)²³ rozlišuje tři skupiny nerostů:

- „volné“ nerosty
- nerosty vlastněné státem
- nerosty vlastněné vlastníkem nemovitosti

Tzv. volné nerosty nejsou, až na určité výjimky, součástí nemovitosti a mohou být vyhledávány a vytěženy každým, kdo splní podmínky stanovené zákonem o nerostných surovinách. Výčet volných nerostů je obsažen v § 3 odst. 1 písm. 1 až 4 rakouského zákona o nerostných surovinách. Ty nerosty, které jsou vyjmenovány v písm. 1 až 3 nejsou vlastnictvím vlastníka nemovitosti a mohou být vyhledávány a získávány každou osobou splňující určité požadavky. Nerosty vyjmenované v § 3 odst. 1 písm. 4 jsou součástí vlastnictví vlastníka nemovitosti. Tzv. volné nerosty jsou:

<http://www.bmwi.de/DE/Themen/Energie/Konventionelle-Energietraeger/kohle.html>

19 V roce 2009 – 169,8 milionů tun, v roce 2013 již 182,7 milionů tun, zdroj:

<http://www.cleanenergywire.org/factsheets/coal-germany>

20 Údaj z roku 2013

21 Dostupné zde: <http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/bbergg/gesamt.pdf>

22 V Německu je dále zavedena tzv. spotřební daň z energie – vztahuje se na i spotřebu uhlí, daň je příjmem federace

23 Dostupné zde: https://www.jusline.at/Mineralrohstoffgesetz_%28MinroG%29.html

1. všechny nerosty z kterých mohou být získány železo, mangan, chrom, molybden, wolfram, vanad, titan, zirkon, kobalt, nikl, měď, stříbro, zlato, platina a kovy platinové skupiny, zinek, rtuť, olovo, bismut, antimon, arsen, síra, hliník, berylium, lithium, vzácné minerály nebo jejich sloučeniny
2. sádra, anhydrit, baryt, fluorit, grafit, mastek, kaolin a leukophyllite
3. všechny druhy uhlí a ropných břidlic
4. magnezit, vápenec (s obsahem CaCO_3 nejméně 95 %) a diabas, pokud jsou v podobě pevných kamenů nebo křemičitých písků (s obsahem SiO_2 nejméně 80 %) a jílu ve formě nekonsolidovaných depozitů.

Držitel povolení k těžbě tzv. volných nerostů je povinen platit roční poplatek za oprávnění k těžbě (Maßengebühr). Držitel výlučného oprávnění k průzkumu a těžbě volných nerostů je povinen platit roční poplatek (Freischurfgebühr).

Nerosty ve vlastnictví státu jsou vyloučeny z vlastnictví vlastníka nemovitosti a jsou vlastněny státem (federací). Jejich výčet je obsažen v § 4 odst. 1 rakouského zákona o nerostných surovinách. Jsou jimi: kamenné soli a další soli z běžných rezerv, uhlovodíky, nerosty obsahující uran a thorium. Rakouský stát může, za adekvátní poplatek, převést svá práva vztahující se k nerostům obsahujícím uran a thorium včetně práva je těžít v určitém území. Toto právo může být převedeno na osoby s odpovídající technickou a finanční znalostí. V těchto případech je uzavírána smlouva dle soukromého práva rakouským spolkovým ministerstvem pro vědu, výzkum a hospodářství (jménem spolkové vlády) po dohodě se spolkovým ministerstvem financí. V těchto případech je pak placena určitá úhrada, platí se:

- určité procento z hodnoty vytěženého (Förderzins) - stanoveno zákonem
- roční poplatek z dobývacího prostoru (Flächenzins) - výše specifikována smluvně
- roční poplatek z výrobního prostoru (Feldzins) - výše specifikována smluvně

Práva k získávání kamenné soli a jiných solí byla převedena na akciovou společnost Salinen Austria.

Všechny ostatní nerosty, tedy ty nevyčtené v § 3 až 4, jsou tzv. nerosty vlastněné vlastníkem nemovitosti. Pro tyto nerosty nejsou státem stanoveny žádné poplatky, které by měly být hrazeny státu.

Uhlí je tedy tzv. volný nerost. Výše ročního poplatku za oprávnění k těžbě je 13 EUR za tzv. Überschar nebo 26 EUR za tzv. Grubenmaß²⁴. Výše ročního poplatku za výlučné oprávnění k průzkumu a těžbě přírodních rezerv volných nerostů je 8,72 EUR. Výnosy z poplatků plynou výhradně do státního rozpočtu. Odpovědnost za placení poplatků nese držitel povolení k těžbě. V Rakousku jsou jednotné poplatky při těžbě hnědého i černého uhlí, resp. při povrchové i hlubinné těžbě uhlí.

Polsko

Uhlí hraje významnou roli v polské energetice i v zaměstnanosti - uvádí se, že v roce 2012 bylo vytěženo 79,2 milionů tun uhlí a 64,3 milionů tun lignitu. Zaměstnáno bylo v souvislosti

²⁴ „Überschar“ a „Grubenmaß“ jsou rakouské báňské míry, „Grubenmaß“ odpovídá obdélníkové ploše 48 000 m², přičemž rozměry stran tohoto obdélníku jsou zákonem blíže určeny, „Überschar“ je míra od „Grubenmaße“ odvozená

s těžebním průmyslem týkajícím se uhlí kolem 128 tisíc lidí.²⁵ Uvádí se, že 20 % evropské produkce uhlí je z Polska.²⁶

Poplatky, které jsou při těžbě nerostů placeny v Polsku, se dle zákona o geologii a hornictví (*Prawo geologiczne i górnictwo*²⁷) dělí do dvou skupin.

První skupinu tvoří jednorázové poplatky placené při zahájení těžby uhlovodíků:

- Poplatek za vyhledávání a průzkum, který je příjmem státní pokladny, výše poplatku je:
 - pro černé uhlí 529,05 PLN (218,1 EUR) na každých 100 ha prozkoumávaného prostoru
 - pro hnědé uhlí (lignit) 211,62 PLN (51,2 EUR) na každých 100 ha prozkoumávaného prostoru
- Poplatek za zřízení těžebního prostoru - na základě soukromoprávní smlouvy mezi státem a společností, která plánuje zahájit těžbu nerostů, poplatek je zcela příjmem státního rozpočtu

Druhou skupinu tvoří pravidelně placené poplatky za vydobyté nerosty. Na základě geologického a horního zákona je společnost (organizace) povinna platit poplatek ve výši

- pro černé uhlí - 2,13 PLN (0,52 EUR) za tunu
- pro hnědé uhlí - 1,66 PLN (0,40 EUR) za tunu

Výnos z poplatků je dělen mezi stát a místní rozpočty (míst, na jejichž území probíhá těžba):

- 60 % z poplatků je příjmem místního rozpočtu
- 40 % je příjmem Státního fondu pro ochranu životního prostředí a vodního hospodářství (Narodowy Fundusz Ochrony Sroowiska i Gospodarki Wodnej)

Výše poplatků je každoročně stanovena Ministerstvem životního prostředí (bere v potaz inflaci apod.).

Kromě výše zmíněných poplatků, společnosti, které provádějí těžbu, jsou obchodními společnostmi a jako takové jsou povinny platit daně (daň z příjmů právnických osob a daň z nemovitosti).

II. Komparace členských států EU - ostatní státy:

Belgie

V Belgii byla těžba uhlí ukončena v roce 1992.

Bulharsko

V Bulharsku bylo v roce 2012 vytěženo přibližně 34 300 tisíc tun uhlí, přičemž tendence jsou ve srovnání s předešlými roky spíše lehce stoupající.²⁸ Těžba uhlí se v Bulharsku rozvíjí.

V Bulharsku jsou těžební aktivity upraveny zejména zákonem o nerostných zdrojích (*ЗАКОМ ЗА ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА*²⁹). V Bulharsku těžební společnosti podléhají dani z příjmů právnických osob (v roce 2015 je její sazba 10 %). Poplatek za žádost o licence se pohybuje

²⁵ <http://www.euracoal.org/pages/layout1sp.php?idpage=76>

²⁶ <http://www.eia.gov/countries/country-data.cfm?fips=PL&trk=m>

²⁷ Aktuální výše poplatků je stanovena novelou zákona ze dne 9. února 2015, originální znění zákona zde:

<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20111630981>

²⁸ <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/2012/myb3-2012-bu.pdf>

²⁹ V Bulharštině dostupné zde: <http://lex.bg/laws/ldoc/2134650880>

v rozmezí 360 až 1280 EUR. Dále jsou těžební aktivity předmětem ročního poplatku (ve výši 20 až 250 EUR/km²), který se odvozuje od rozlohy území, délky období, pro které je povolení uděleno, a typu těženého nerostu. Poplatky jsou placeny státu, ačkoliv se výnosy z poplatků dělí mezi státní a místní rozpočty.³⁰

Dánsko

Podíl uhlí na celkové energetice Dánska je přibližně 20 %³¹, je plánováno, že země přestane uhlí jako zdroj energie používat do roku 2025.

V Dánsku je těžební činnost regulována tzv. zákonem o využívání podzemí (*Bekendtgørelse af lov om anvendelse af Danmarks undergrund*)³² a zákonem o surovinách (*Bekendtgørelse af lov om råstoffer*).³³ Dle § 4 zákona o využívání podzemí může ministerstvo pro klima a energetiku (dále ministerstvo) stanovit poplatek za povolení k průzkumu. Podle § 9 zákona o využívání podzemí může ministerstvo udělovat licence k průzkumu a k těžbě (a to i tyto dvě odděleně). Za udělení licence může být požadován poplatek (§5 odst. 5). Další poplatky stanoví zákon o využívání podzemí v § 9:

- tzv. pozemková daň: poplatek, jehož výše je stanovena na základě velikosti plochy pokryté licencí (obdobu české úhrady z dobývacího prostoru)
- královský poplatek: poplatek vypočtený na základě množství vytěžených surovin (obdobu české úhrady z vydobytých nerostů)
- dále může být stanoven poplatek ve výši podílu z hospodářského prospěchu z činnosti pokryté licencí

Na základě § 18 zákona o využívání podzemí může ministerstvo stanovit, že poplatky dle § 9, resp. § 13 (kde jsou upraveny podrobnosti k licencím pro získávání uhlovodíků) mohou být splatné ve formě vytěžených uhlovodíků.

Zákon o surovinách se použije pro případy, na které se nevztahuje zákon o využívání podzemí; použije se např. na kámen, štěrk, písek, jílu, vápno, křídou, rašelinu a podobné (§ 2 zákona o surovinách). Zákon o surovinách upravuje poplatky, které se platí v souvislosti se surovinami vyskytujícími se v teritoriálních vodách a na území kontinentálního šelfu (§20, §22a zákona o surovinách).

Estonsko

V Estonsku nejsou žádné uhelné doly či lomy. Estonsko není zemí bohatou na nerostné suroviny. Velká část snadno dostupných nerostů je již vytěžena. V severní části Estonska jsou ložiska ropných břidlic, vápence, dolomitu, jílu, písku, štěrku a rašeliny - tyto suroviny jsou také skutečně získávány.

Podle zákona o ekologických poplatcích (*Keskkonnatasunde seadus*³⁴) jsou stanoveny ekologické poplatky, které se ukládají na základě potřeby pro environmentální ochranu a na základě ekonomické a sociální situace. Podle zákona o ekologických poplatcích se ekologickým poplatkem rozumí cena za užívání životního prostředí a užíváním životního prostředí se rozumí taktéž těžba

30 Zdroj: Bulgaria - Mining Law 2015, dostupné zde: <http://www.iclg.co.uk/practice-areas/mining-law/mining-law-2015/bulgaria>

31 údaje z roku 2014, zdroj: <http://www.euractiv.com/sections/energy/denmark-wants-be-coal-free-2025-309593>

32 Dostupné pouze v dánštině, zde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=138657>

33 Také v dánštině, dostupné zde: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=127110>

34 Dostupné v estonštině zde: <https://www.riigiteataja.ee/akt/114032011039>

nerostných surovin. Ekologické poplatky se dělí na poplatky za užívání přírodních zdrojů a na poplatky za znečištění. Poplatky za užívání přírodních zdrojů zahrnují kromě jiných také poplatek za těžbu nerostných surovin.

Podle § 5 zákona o ekologických poplatcích je poplatky povinen platit ten, komu na základě povolení nebo z jiného právního důvodu, bylo uděleno právo získávat přírodní zdroje z jejich přirozeného stavu, vypouštět znečišťující látky, likvidovat odpady, atp. Poplatek za těžbu nerostů je definován v § 9 zákona o ekologických poplatcích. Výše poplatků, resp. sazba poplatku za těžbu nerostů je stanovena nařízením vlády. Sazba poplatku je stanovena pro tunu nebo krychlový metr nerostných surovin, s ohledem na minimální a maximální sazby, které jsou stanoveny následovně:

	min. sazba	max. sazba
dolomit	0,76 EUR/m ³	5,24 EUR/m ³
fosfátové horniny	1,53 EUR/tuna	3,19 EUR/tuna
krystalický stavební kámen	1,27 EUR/m ³	2,57 EUR/m ³
štěrk	0,57 EUR/m ³	3,38 EUR/m ³
písek	0,25 EUR/m ³	3,19 EUR/m ³
vápenec	0,83 EUR/m ³	5,11 EUR/m ³
ropné břidlice	0,92 EUR/tuna	6,39 EUR/tuna
jíl	0,51 EUR/m ³	1,91 EUR/m ³
rašelina	1,15 EUR/tuna	2,87 EUR/tuna

V následujících případech se neplatí žádný poplatek za těžbu:

- fyzická osoba jako vlastník nemovitosti těží suroviny, které nejsou registrovány v environmentálním registru
- v případě, že je přírodní zdroj užíván v rozsahu, který je nezbytný k ochraně majetku nebo životního prostředí i případech nouze jako je požár, záplavy, atp.

Finsko

Úvodem je potřeba poznamenat, že Finsko veškeré uhlí dováží, zejména z Ruska a z Polska. Stejně tak jako Dánsko, i Finsko je rozhodné nevyrábět energii v budoucnu z uhlí - cílem je také rok 2025.³⁵

Ve Finsku je problematika poplatků upravena horním zákonem (zákon č. 621/2011 ze dne 10. 6. 2011 - *Kaivoslaki*).³⁶

Poplatky stanovené horním zákonem jsou následující:

- kompenzace spojené se stanovením dobývacího prostoru (např. kompenzace za konsolidaci půdy)
- roční poplatek za povolení k průzkumu, platí ho držitel povolení k aktivitě vlastníkovu pozemku, na kterém aktivita probíhá.

Výše poplatku je následující:

- 20 EUR/hektar za každý z prvních čtyř let, kdy je povolení drženo
- 30 EUR/hektar za pátý, šestý a sedmý rok, kdy je povolení drženo
- 40 EUR/hektar za osmý, devátý a desátý rok, kdy je povolení drženo

³⁵ <http://grist.org/news/finland-aims-to-be-coal-free-by-2025/>

³⁶ Anglická verze dostupná zde: <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2011/en20110621.pdf>

- 50 EUR/hektar za jedenáctý a další roky, kdy je povolení drženo.
- roční poplatek za povolení k hloubení, který platí držitel povolení k aktivitě vlastníkovu pozemku, na kterém je aktivita prováděna
 - výše poplatku je 50 EUR za každý hektar
 - navíc je placeno:
 - 0,15 % z vypočítané hodnoty vydobytých kovů, vytěžených a využitých v průběhu roku; v úvahu se bere průměrná cena vytěžených kovů zahrnutých v rudě v průběhu roku a průměrná hodnota ostatních produktů z rudy taktéž v průběhu roku
 - finanční hodnota vydobytého nerostu je ovlivněna přiměřenou kompenzací za vydobyté a využitě nerosty jiné než kovy v souladu s dohodou mezi vlastníkem pozemku a držitelem povolení k těžbě nebo s potvrzením báňské správy na žádost vlastníka pozemku nebo držitele oprávnění
- poplatek za vedlejší produkt
- poplatek za rýžování zlata
- kompenzace za škodu a další nesnáze při průzkumných činnostech a při rýžování zlata
- kompenzace za určité škody na životním prostředí

Francie

Těžba uhlí byla ve Francii ukončena v dubnu 2004. Systém poplatků, který do té doby ve Francii fungoval i pro uhlí, je z roku 1810. Fungoval na principu, že ten, kdo získává nerostné suroviny - zemní plyn, ropu, kovy, musí platit poplatky do veřejných rozpočtů (stát nebo místní rozpočty). Ve Francii se platí dva typy poplatků:

1. Státem vybíraný poplatek z plyných nebo tekutých uhlovodíků upravený horním zákonem (*Code minier*³⁷):
Výše tohoto poplatku je úměrná hodnotě vytěžených produktů, podrobnosti stanoví horní zákon:³⁸
Držitelé licencí k získávání tekutých nebo plyných uhlovodíků jsou povinni platit roční poplatek státu - 28,5 % z výnosu je příjmem tzv. národního fondu autonomního sociálního zabezpečení v dolech. Výše poplatku je stanovena progresivní sazbou z hodnoty produkce takto:

Ropa

Produkce	Stará sazba	Nová sazba
Méně než 50 000 tun	8 %	0 %
Mezi 50 000 a 100 000 tunami	20 %	6 %
Mezi 100 000 a 300 000 tunami	30 %	9 %
Více než 300 000 tun	30 %	12 %

Plyn

Produkce	Stará sazba	Nová sazba
Méně než 300 milionů m ³	0 %	0 %
Více než 300 milionů m ³	30 %	5 %

37 Dostupné zde: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071785>

38 Speciální úprava je pro ložiska nacházející se v kontinentálním šelfu – výnosy z těchto poplatku se dělí mezi stát a region, který je ložisku nejbližší.

2. Poplatek vybíraný lokálními autoritami (plynoucí do místních rozpočtů), který je upravený ve všeobecném daňovém zákoníku (*Code général des impôts*³⁹)
- Výše tohoto poplatku je rovna určitému procentu, je revidována každý rok.
- Obecní (místní) poplatek⁴⁰ je určen pro každý typ nerostu, konkrétně jeho výše pro uhlí byla stanovena od 1. ledna 2014 na 201,70 EUR/100 tun uhlí
 - Poplatek departementu⁴¹ - jeho výše je taktéž určena pro jednotlivé nerosty, pro uhlí konkrétně od 1. ledna 2014 je výše 97, 90 EUR/100 tun uhlí

Chorvatsko

V Chorvatsku se v současnosti (od roku 2010) netěží uhlí.⁴² Chorvatský horní zákon (*Zakon o rudarstvu*⁴³) stanoví poplatky, které platí báňské organizace za povolení k těžbě nerostů. Poplatek za těžbu je upraven nařízením o náhradě za povolení k těžbě nerostných surovin a nařízením o náhradě za průzkum a těžbu uhlovodíků.

Poplatek za využívání nerostných surovin se skládá z pevné části a variabilní části. Pevná část je určitá finanční náhrada za povrchovou těžbu, která je placena ze schválených a zaregistrovaných ložisek nerostných surovin. Variabilní část je finanční náhrada za vytěžené nerostné suroviny.

Výše poplatku za průzkum a těžbu uhlovodíků je stanovena pro průzkum a těžbu uhlovodíků (ropa, zemní plyn, plynový kondenzát a přírodní vosk), skladování uhlovodíků v geologických strukturách a pro trvalou likvidaci plynu v geologických strukturách.

Pevná část poplatku za povrchovou těžbu je plně příjmem regionálního rozpočtu (kde je těžba prováděna), variabilní část poplatku z vytěžených nerostů se dělí mezi obecní rozpočet (30 %), regionální rozpočet (20 %) a státní rozpočet (50 %). Poplatky z průzkumu a těžby uhlovodíků se také dělí mezi státní a místní rozpočty.

Poplatek za těžbu uhlí se řídí nařízením o náhradě za povolení k těžbě nerostných surovin, dle kterého je výše poplatků různá v případech povrchové nebo hlubinné těžby a v případě hnědého nebo černého uhlí.

Irsko

V letech 1991 až 1995 došlo v Irsku ke značnému poklesu těžby uhlí, nicméně od roku 1996 do roku 2012 byla tendence těžby spíše stoupající.⁴⁴

Těžební činnost v Irsku je regulována tzv. zákonem o získávání nerostů z roku 1940, ve znění pozdějších předpisů (*the Minerals Development Act*).⁴⁵ Podle zákona má práva k nerostným surovinám v zásadě stát, ačkoliv jsou výjimky, kdy je možné, aby soukromá osoba vlastnila nerostné suroviny. Stát vlastní přibližně 60 % všech nerostů - např. zlato, stříbro. Práva k vyhledávání a získávání nerostů musí být tedy udělena - prostřednictvím tzv. licenční dohody. V Irsku je rozlišováno mezi dvěma druhy povolení (licencí) - povolení k průzkumu a povolení k těžbě. Od toho se odvíjí i systém poplatků:

Poplatky spojené s povolením k průzkumu:

Poplatek za žádost o povolení je 190 EUR + variabilní poplatek dle typu uděleného povolení

39 Dostupné zde: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006069577>

40 Redevance communale

41 Redevance départementale

42 Informace viz.: <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/2010/myb3-2010-hr.pdf>

43 Dostupné zde: <http://www.zakon.hr/z/390/Zakon-o-rudarstvu>

44 Více viz.: <http://www.indexmundi.com/energy.aspx?country=ie&product=coal&graph=production>

45 Dostupné zde: <http://www.irishstatutebook.ie/1940/en/act/pub/0031/index.html>

Poplatek ve výši 2 500 EUR za obnovu licence.⁴⁶

Poplatky/daně spojené s těžbou:

Všechny těžební společnosti podléhají dani z příjmů právnických osob (ve výši 20 %) a dále dani ve výši 12,5 % z příjmů a zdanitelných zisků z veřejného obchodování. Kromě těchto daní je v Irsku speciální daň (která spíše odpovídá našemu pojmu poplatek) na těžbu, která je individuálně sjednána mezi nabyvatelem licence a státem. Jednotlivé výpočty jsou postaveny na předpokládané návratnosti investic a mezinárodním poplatkům za těžbu (aby byly přilákány mezinárodní společnosti), což je však vyvažováno tím, že stát, jako vlastník nerostných surovin, by měl získat z vytěžení určitý podíl.

Pro tzv. průmyslové nerosty je poplatek zpravidla stanoven za tunu vytěženého nerostu a pohybuje se mezi 0,5 - 1 EUR/tuna. Pro železné kovy je poplatek 19 046 EUR za žádost o povolení + 13 centů/tunu vytěžené rudy + 31 743 EUR za rozšíření těžební oblasti. Pro ostatní nerosty je roční poplatek 6 348 EUR, pokud je hmotnost vytěžených nerostů méně než 100 000 tun, pokud hmotnost vytěženého přesáhne 100 000 tun, je roční poplatek 12 697 EUR.

Příklady poplatků a tzv. nájemného⁴⁷

společnost Galmoy		společnost Lisheen	
Licence na 21 let		Nájem na 30 let	
Nájem		Nájem	
1. rok	63 486 EUR	1. rok	63 486 EUR
2. rok	63 486 EUR	2. rok	126 973 EUR
3. rok a později	126 973 EUR	3. rok a později	380 921 EUR
Po uzavření	25 394 EUR	Po uzavření	25 394 EUR
Poplatek (v % z výnosu)		Poplatek (v % z výnosu)	
Do 31. srpna 2000	1,50 %	Do 31. prosince 2000	1,75 %
11/2000 – 2/2001	2,25 %	1/2001 – 12/2007	1,50 %
3/2001 – 6/2006	1,25 %	1/2001 – 12/2007	1,50 %
Od 7/2006	1,75 %	Od 1/2008	3,50 %

Itálie

Konkrétně těžba uhlí má pro Itálii malý význam, v současnosti je těženo pouze na Sardinii.⁴⁸

Licenční poplatky platí těžební společnosti, které provádějí průzkum a těžbu uhlovodíků, státu. Výše sazby poplatků je v současnosti 10 % (pro povrchovou těžbu) a vypočítává se z hodnoty vytěženého. Sazba je stejná pro všechny druhy těžby a pro všechny typy uhlí.⁴⁹

46 Více viz.: [http://www.taloussanomat.fi/files/mineral_taxation_report_\(updated_October_2012\).pdf?pos=armpit](http://www.taloussanomat.fi/files/mineral_taxation_report_(updated_October_2012).pdf?pos=armpit), str. 25

47 Převzato z [http://www.taloussanomat.fi/files/mineral_taxation_report_\(updated_October_2012\).pdf?pos=armpit](http://www.taloussanomat.fi/files/mineral_taxation_report_(updated_October_2012).pdf?pos=armpit), str. 26

48 Informace o těžbě na Sardinii např. zde: <http://www.bbc.com/news/world-europe-19468947>

49 Italská legislativa k problematice viz. zde: <http://www.ambientediritto.it/Legislazione/CAVE/cave%20e%20torbiere.htm#Leggi Nazionali>

Celkový příjem z licenčních poplatků byl v roce 2011 (což se tedy vztahovalo k produkci za rok 2010) přibližně 276 milionů EUR⁵⁰ a jeho rozpočtové určení bylo 55 % regionům, 30 % státu a 15 % obcím.

Kypr

Na Kypru není produkováno uhlí. Obecně jsou však nerosty a jejich ložiska vlastněny státem, jsou pronajímány soukromým společností, které následně platí státu poplatky.⁵¹

Litva

V Litvě nejsou žádné těžební aktivity uhlí ani tam nejsou zásoby uhlí.

Na některé nerosty se vztahuje speciální daň podle zákona o nerostném bohatství (*Mokesčio už valstybinis gamtos išteklių istatymas*⁵²)- jde o anhydrit, dolomit, vápenec, rašelínu, křídou, jíl, jantar, písek a šterk. Právnícké nebo fyzické osoby jsou povinny platit daně ve stanovené výši v závislosti na množství a kvalitě vydobytého nerostu. Daně jsou placeny předem a ve stejné vysokých splátkách z celkové částky celkové roční daně, která se vypočítává podle předpokládané výše vydobytých nerostů, a to každé čtvrtletí. Na konci zdaňovacího období - tedy roku - je částka přepočítána na základě skutečného množství vydobytých nerostů. 90 % výnosu z daně je příjmem státního rozpočtu, 10 % je příjmem místních rozpočtů oblastí, ve kterých se dobývací prostory nacházejí.

Lotyšsko

Uhlí bylo v Lotyšsku těženo pouze do roku 2009.⁵³

Poplatky spojené s těžbou nerostných surovin jsou v Lotyšsku upraveny zákonem, kterým je zákon o dani z přírodních zdrojů (*Dabas resursu nodokļa likums*⁵⁴), a nařízením vlády č. 1055 o poplatku za povolení k užívání podloží a povolení k těžbě nerostných surovin, vydaným na základě zákona o podloží.

Poplatky jsou následující:

1. Poplatek za povolení k využívání podloží - 213,43 EUR
2. Správní poplatek za povolení k uložení nerostných surovin, při kterém bylo využito prostředků Státního geologického fondu - 213,43 EUR
3. Správní poplatek za povolení k uložení nerostných surovin, při kterém bylo využito prostředků soukromých - 142,29 EUR
4. Poplatek za povolení těžby rozšířených nerostných surovin - 142,29 EUR

Dále se platí poplatky dle zákona o dani z přírodních zdrojů. Tento zákon kromě postupu výpočtu poplatků a sazeb pro jednotlivé nerosty upravuje i rozpočtové určení poplatků - poplatky za uhlí a další jsou zcela příjmem státního rozpočtu (§ 28 odst. 4 zákona o dani z přírodních zdrojů), ale

50 Jde o výnos ze všech poplatků spojených s uhlovodíků, ne pouze uhlí

51 K výši poplatků viz. zde:

[http://www.moa.gov.cy/moa/mines/minesSrv.nsf/All/FD7055E3C370332DC22574B9003892FD/\\$file/Second%20Schedule%20\(fees\).pdf](http://www.moa.gov.cy/moa/mines/minesSrv.nsf/All/FD7055E3C370332DC22574B9003892FD/$file/Second%20Schedule%20(fees).pdf),

[http://www.moa.gov.cy/moa/mines/minesSrv.nsf/All/55D80E284F472AD1C22574B9003878CE/\\$file/Eighth%20Schedule%20\(royalties\).pdf](http://www.moa.gov.cy/moa/mines/minesSrv.nsf/All/55D80E284F472AD1C22574B9003878CE/$file/Eighth%20Schedule%20(royalties).pdf)

52 Dostupné zde: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=470276

53 Zdroj: <http://www.statista.com/statistics/348407/number-of-enterprises-in-the-mining-of-coal-and-lignite-industry-in-latvia/> a <http://www.statista.com/statistics/348459/number-of-enterprises-in-the-mining-of-hard-coal-sector-in-latvia/>

54 Dostupné zde: <http://likumi.lv/doc.php?id=124707>

poplatky z jiných nerostů (písek, štěrk, atp.) se dělí tak, že 40 % z jejich výnosu je příjmem státního rozpočtu a 60 % je příjmem speciálního rozpočtu na ochranu životního prostředí v místě, kde jsou relevantní činnosti vykonávány. Sazby pro jednotlivé nerosty viz. tabulka⁵⁵:

Sazby poplatků za nerosty:

Uhlí, koks a lignit	Jednotky	Sazba v EUR
Uhlí, koks, lignit (hnědé uhlí) s tepelným příkonem uvedeným v průvodní dokumentaci	GJ/t	0,30
Uhlí, koks a lignit (hnědé uhlí) s tepelným příkonem neuvedeným v dokumentaci	tuna	8,54

Jiné nerosty (ukázka)	Jednotky	Sazba od 1. 1. 2014 – 31. 12. 2014 (v EUR)	Sazba od 1. 1. 2015 – 31. 12. 2015 (v EUR)	Sazba od 1. 1. 2016 (v EUR)
Půda	m ³	0,43	0,43	0,43
Písek	m ³	0,21	0,21	0,21
Sádra	m ³	0,54	0,57	0,60
Rašelina (vlhkost – 40 %)	tuna	0,55	0,55	0,55

Lucembursko

V Lucembursku v současné době nedochází k těžbě uhlí.

Maďarsko

V roce 2011 bylo v Maďarsku vytěženo asi 9 500 tisíce tun uhlí.⁵⁶ Převážný podíl na celkové těžbě uhlí v Maďarsku má lignit.

Podle maďarského horního zákona (1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról⁵⁷) má stát nárok na podíl - poplatek z vytěžených nerostů nebo ze získané geotermální energie. Poplatek je placen organizací provádějící těžbu, fyzickými nebo právníckými osobami, které vykonávají určité aktivity dle horního zákona a právníckými osobami, získávající geotermální energii. Výše poplatku vyjádřená v penězích by měla být určité procento hodnoty vytěžených nerostů nebo získané geotermální energie, které je určeno buď horním zákonem nebo ve smlouvě. Výše poplatků se liší v závislosti na typu nerostu - u ropy a zemního plynu záleží na více ukazatelích, výše poplatku je:

- 5 % při povrchové těžbě nekovových nerostů (s výjimkou zdrojů energie)
- 0 % při hlubinné těžbě pevných nerostů
- 2 % při těžbě ostatních pevných nerostů

Výše sazby poplatku je 50 % získané hodnoty, pokud jsou získané nerostné suroviny využívány k jiným účelům, než je stanoveno v povolení, nebo získávány pro jiné účely po ukončení stavu nouze nebo nebezpečí (na základě článku 53 ústavy).

V případě těžby pomocí podpovrchového zplynování uhlí je výše poplatku 2 % hodnoty získaných

⁵⁵ Tabulky tvoří přílohy zákona o dani z přírodních zdrojů

⁵⁶ <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/2011/myb3-2011-hu.pdf>

⁵⁷ Dostupné zde: http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99300048.TV

nerostů.

Výše poplatku pro geotermální energii je 2 % hodnoty získané energie.

Jsou případy, kdy je sazba poplatku 0 %, resp. poplatek se neplatí; jde o mimořádné případy (dle zákona o pozemních komunikacích, zákona o železniční přepravě, na základě stavebního povolení, atp.).

Vláda (resp. ministr) má pravomoc snížit poplatek v případech, kdy je tento poplatek na základě kontraktu vyšší, než zákonem stanovené hodnoty (bere v úvahu typ nerostu, podmínky k těžbě v daném místě, veřejný zájem). Horní zákon stanoví, že poplatky mají být placeny v hotovosti a mají být uznatelné jako náklady.

Malta

Na Maltě neprobíhá těžba uhlí.

Nizozemí

V Nizozemí není prováděna těžební činnost v souvislosti s uhlím (ani černým, ani hnědým).

Portugalsko

Těžba uhlí byla v Portugalsku ukončena v roce 1995.⁵⁸

V Portugalsku je k průzkumu geologických zdrojů ve veřejném vlastnictví potřeba smlouva mezi státem a tím, kdo chce průzkum provádět. Jsou 3 možnosti, jak získat povolení k těžbě: v návaznosti na průzkum a výzkum území, přímým udělením a přímé udělení povolení na základě tendru. Dle nařízení č. 598/90 se platí poplatky za činnosti spojené s průzkumem a těžbou nerostných zdrojů. Poplatky jsou následující: ze smlouvy o průzkumu a vyhledávání, za prodloužení lhůty k průzkumu a vyhledávání, za převod smlouvy o průzkumu a vyhledávání, za licenční dohodu/povolení k těžbě, za prodloužení povolení k těžbě, za převedení oprávnění (dotaci), za vymezení oblasti těžby, za změnu oblasti těžby, za změnu podnikatelského plánu. V Portugalsku nejsou rozdílné sazby poplatků za hnědé a černé uhlí ani za hlubinnou či povrchovou těžbu.

Rumunsko

V Rumunsku se těží především lignit a černé uhlí, rudy s obsahem mědi, polymetalické rudy a přírodní sůl. Uvádí se, že navzdory klesající tendenci je Rumunsko 7. největším producentem uhlí v EU.⁵⁹ V roce 2011 bylo vytěženo asi 35 000 tisíc tun hnědého uhlí a lignitu.⁶⁰

Veškeré nevytěžené nerostné bohatství na území Rumunska je majetkem státu.⁶¹

Rumunský horní zákon (zákon č. 85/2003, ve znění pozdějších předpisů⁶²) upravuje těžbu. Jeho cílem je zajistit transparentnost v těžební činnosti a spravedlivou hospodářskou soutěž. Je rozlišováno mezi licencí k průzkumu, licencí k těžbě a povolením k těžbě (vybrané nekovové

58 <http://www.indexmundi.com/energy.aspx?country=pt&product=coal&graph=production+consumption>

59 <http://visegradplus.org/analyse/romanian-coal-mining-industry/>

60 <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/2011/myb3-2011-ro.pdf>

61 Zdroj: Průzkum a těžba nerostných surovin v Rumunsku, dotupené zde:

<http://www.mpo.cz/kalendar/download/71548/priloha001.pdf>

62 V anglickém jazyce dostupné zde: http://www.namr.ro/wp-content/uploads/2014/03/MLaw_85.pdf

nerosty, rašelina, písek, atp.). Podle § 39 písm. t) rumunského horního zákona je držitel licence/povolení povinen platit poplatky za těžbu ve lhůtách stanovených tímto zákonem. Poplatky jsou pak blíže specifikovány v oddíle VI. horního zákona. Poplatky lze dělit na následující skupiny:

1. Roční poplatek⁶³, který platí držitel licence/oprávnění z vyhledávání, průzkumu a těžby nerostných surovin, jeho výnos je příjmem státního rozpočtu (§ 44 odst. 1 horního zákona). Výše poplatku z průzkumu je stanovena v hodnotě 25⁶⁴ Leva/km² (100ha), výše poplatku z vyhledávání je stanovena na 100 Leva/km² (100ha)⁶⁵ a výše poplatku z těžby je stanovena na 25 000 Leva/km² (100ha). Zákonem je stanoveno, že výše poplatků jsou aktualizovány v závislosti na míře inflace.
2. Druhým typem poplatku je tzv. licenční poplatek za těžbu, jehož výnos je opět příjmem státního rozpočtu, jeho výše je stanovena v % z hodnoty těžby (§ 45 horního zákona):
 - 2 % pro uhlí, železné rudy, hliníku, rašeliny, atp.
 - 6 % pro neželezné nerosty
 - 6 % pro užitné kameny (kromě ornamentálních kamenů, kde je sazba 10 %)
 - 8 % pro soli
 - je stanovena sazba pro přírodní minerální vody (2 EUR/ 1000 l)
 - Další poplatky se platí např. za administrativní úkony (§ 48 horního zákona).
- Konkrétněji je placení výše zmíněných poplatků upraveno v nařízení vlády.⁶⁶

Řecko

Řecko má zásoby uhlí zejména na severu země. Podle horního zákona (*Περί μεταλλευτικού κώδικος*⁶⁷) jsou ložiska nerostů výhradně ve vlastnictví státu. Nerosty, resp. ložiska nerostů, která jsou ve vlastnictví státu, jsou pronajímána (není právně možné je prodat) jednotlivcům za fixní roční cenu, specificky:

Nájemní poplatek:

- u kovových nerostů - roční poplatek se do roku 2012 pohyboval v rozmezí od 1 % do 6 % z ročního obrátu. Od roku 2012 jsou sazby ve výši 1,5 % až 12 %.
- u tzv. energetických nerostných surovin - roční poplatek je stanovován volně na základě dohody stran, také jako určité procento z ročního obrátu (obvyklá výše je 6-8 % z ročního obrátu).

Od roku 2014 byl zaveden poplatek za průzkum, vyhledávání a těžbu kovových nerostů. Poplatek je povinna platit soukromá osoba, které byla (nebo v budoucnu budou) udělena práva k těmto činnostem.

Od 1. ledna 2013 je 20 % z výnosu poplatku za těžbu a 20 % z výnosu nájemního poplatku z kovových nerostů příjmem místního rozpočtu (obce, kde je činnost prováděna).

Výše nájemních a jiných poplatků není závislá na způsobu jakým je těžba prováděna (tzn. není rozlišováno mezi hlubinnou a povrchovou těžbou). Kromě výše zmíněných poplatků organizace provádějící těžbu podléhají zdanění (příjmů právnických a fyzických osob).

63 V anglickém znění rumunského zákona označeno jako „tax“, tedy daň, odpovídá ale spíše našemu pojetí poplatku

64 1 Bulharský lev odpovídá asi 0.5 EUR

65 Tento poplatek se zdvojnásobuje po dvou letech, po čtyřech letech se zpětínásobuje

66 <http://www.namr.ro/wp-content/uploads/2014/03/MNORMS1208.pdf>

67 Dostupné pouze v řeckém znění zde: http://www.elinyae.gr/el/item_details.jsp?cat_id=858&item_id=2705

Slovinsko

Slovinsko má zejména zásoby lignitu a hnědého uhlí, které jsou také těženy - uvádí se, že v roce 2012 bylo vytěženo kolem 4 300 tisíc tun těchto surovin.⁶⁸

Ve Slovinsku jsou poplatky při provádění těžby nerostných surovin upraveny v § 53 horního zákona (*Zakon o rudarstvu*)⁶⁹ a vyhláškou o hornických poplatcích a finančních rezervách. Tak jako v České republice, ve Slovinsku není placena speciální daň při těžbě, ale jsou placeny poplatky za každý ha plochy dobývacího prostoru a za vydobyté nerosty.

Výše poplatku za dobývací prostor se odvíjí od způsobu těžby a částečně také od typu vydobytého nerostu (poplatek je odlišný pro povrchovou těžbu, pro hlubinnou těžbu s/bez dopadu na povrch, pro uhlovodíky, solné pánve) a pohybuje se mezi 100 a 15 000 body za každý ha dobývacího prostoru.

Výše poplatku za vydobyté nerosty závisí na typu získávaného nerostu a způsobu těžby a pohybuje se mezi 0,1 až 430 body za jednotku (PU) nerostu v přírodním stavu. Hodnota PU je nastavena vládou jako procento z průměrné tržní ceny konkrétního nerostu. Aktuální hodnota je 0,009144 EUR.

Licenční poplatky za m³ uhlí v přirozeném stavu mají hodnotu:

- černé uhlí – povrchová těžba.....	48 PU
- černé uhlí – hlubinná těžba.....	12 PU
- hnědé uhlí – povrchová těžba.....	40 PU
- hnědé uhlí – hlubinná těžba.....	10 PU
- fosilní dřevo – povrchová těžba.....	32 PU
- fosilní dřevo – hlubinná těžba.....	8 PU
- lignit – povrchová těžba.....	28 PU
- lignit – hlubinná těžba.....	7 PU

Podle § 52 horního zákona je povinen platit poplatky držitel oprávnění k těžbě ke dni, kdy nabude platnosti. Výnos z poplatků jde z 50% do rozpočtu státu a z 50% do místního rozpočtu (opět místo, kde se prostor nachází).

Spojené království

Těžba uhlí ve Spojeném království neustále klesá, resp. blíží se ke svému konci. Země zároveň plánuje ukončit spotřebu uhlí vůbec, zejména s ohledem na boj proti změně klimatu. Na druhou stranu, Velká Británie je producentem ropy a zemního plynu. Uvádí se, že v roce 2012 bylo vytěženo 18 milionů tun uhlí a od té doby dochází dále k uzavírání dolů a lomů.⁷⁰

K využívání zásob uhlí a ropy je ve Velké Británii dle ropného zákona (*Petroleum Act 1998*)⁷¹ potřebná licence (povolení)⁷², platí se administrativní poplatek za jejich získání⁷³.

68 <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/2012/myb3-2012-si.pdf>

69 dostupné zde: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlurid=2014381>

70 <http://www.eia.gov/countries/cab.cfm?fips=uk>

71 Dostupné zde: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1998/17/contents>

72 Ropný zákon se aplikuje i na některé případy upravené horním zákonem (*Mines (Working Facilities And Support) Act 1966*) – dostupné zde: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1966/4/contents>, další relevantní legislativou je tzv. *Hydrocarbons Licensing Directive Regulations 1995*, dostupné zde: <http://www.legislation.gov.uk/uksi/1995/1434/contents/made>

73 Více k povolením zde: <https://www.gov.uk/government/policies/providing-regulation-and-licensing-of-energy->

Na výrobu ropy a zemního plynu jsou uvaleny daně⁷⁴. Nejvýznamnější daní je tzv. daň z příjmů z ropy - tato daň je uvalena na zisky z produkce ropy a plynu z jednotlivých ropných polí. Sazba daně z příjmů z ropy je v současnosti 50 %, ale bude snížena na 35 % s účinností od 1. ledna 2016. Na agregáty se vztahuje tzv. poplatek z agregátů ve výši 2 liber za celou tunu vytěženého.

Uhlí a další nerosty (včetně jílu, apod.) nejsou takto přímo daněny. Místo toho jsou zdaněny zisky a činnosti společností standardním způsobem (daň z příjmu právnických osob). Na uhlí se tedy nevztahuje žádná speciální daň.

Španělsko

Španělsko má zásoby uhlí, přesto v roce 2012 tvořila energie získaná z uhlí jen asi 12 % celkové spotřeby energie. Zásoby se nacházejí převážně v severní části země. Lignit byl v minulosti těžen v provincii Galicia, těžební aktivity však byly v roce 2007 ukončeny. Nyní se těžba soustředí převážně v oblasti Castilla y León.⁷⁵ V roce 2010 bylo ve Španělsku vytěženo přibližně 10 100 tisíc tun uhlí.⁷⁶

Těžební aktivity ve Španělsku upravuje zejména tzv. horní zákon (*Ley 22/1973 de Minas*), dle kterého všechno přírodní bohatství náleží do veřejného vlastnictví. Nerosty jsou vlastněny státem. Podle zákona č. 6/1977 o rozvoji těžby (*Ley 6/1977, de Fomento de la Minería*)⁷⁷ jehož třetí část upravuje tzv. poplatek z povrchu (*canon de superficie de minas*), platí držitelé těžebních práv podle sekce C a D §3 horního zákona poplatky. Poplatky mají být placeny držitelem povolení a měly by být placeny ve prospěch státu.

Výše těchto poplatků je stanovena následovně⁷⁸:

	Částka v EUR
1. tarif – za povolení k průzkumu, placené ročně za cuadrícula	1,2
2. tarif – za povolení k výzkumu	
Přidělované dle dřívějších zákonů, za každých 30 ha, placené ročně	22,5
Podle zákona č. 22/1973, placené za každou cuadrícula	22,5
3. tarif – za povolení k těžbě	
Dle dřívějších předpisů, placené ročně za každých 10 ha	15
Dle zákona č. 22/1973, za každou cuadrícula, také ročně	45

Na uhlovodíková ložiska a jejich dobývání se vztahuje tzv. uhlovodíkový zákon (*Ley 34/1998, del sector de hidrocarburos*)⁷⁹. Podle tohoto zákona platí držitelé povolení k výzkumu a využívání uhlovodíkových ložisek tzv. nájem za povrch/poplatek z povrchu (*canon de superficie*). Poplatky se platí ročně za každý hektar následovně:

[industries-and-infrastructure/supporting-pages/oil-and-gas-licensing](#)

74 Více zde: <https://www.gov.uk/petroleum-revenue-tax>

75 <http://www.euracoal.org/pages/layout1sp.php?idpage=81>

76 <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/2010/myb3-2010-sp.pdf>

77 Ve španělštině dostupné zde: <http://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1977-461>

78 Poplatky se platí za tzv. cuadrícula, což je plocha přibližně 29,028 ha

79 Ve španělštině dostupné zde: <http://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-23284>

1.	částka v EUR
Povolení k výzkumu	
1. Po dobu trvání povolení	0,076310
2. Při každém prodloužení povolení	0,152620

2.	částka v EUR
Povolení k dobývání	
1. Během prvních 5 let	1,907752
2. Dalších 5 let	5,341706
3. Dalších 5 let	14,117364
4. Dalších 5 let	17,551318
5. Dalších 5 let	14,117364
6. Dalších 5 let	7,249458
7. Další prodloužení	5,341706

Vláda může hodnoty výše stanovených poplatků aktualizovat. Těžební společnosti ve Španělsku jsou dále daněny (daň z příjmů právnických osob). Těžební společnosti, které těží tzv. prioritní nerosty, si dále mohou vytvářet rezervy, které nejsou daněny.⁸⁰

Švédsko

Podle dostupných informací se ve Švédsku netěží uhlí již od roku 1995.⁸¹

Těžební aktivity jsou ve Švédsku upraveny zákonem o nerostech (*Minerallag (1991:45)*⁸²) a nařízením o minerálech (*Mineralförordning (1992:285)*⁸³)

Pokud osoba není vlastníkem pozemku, potřebuje k provedení jakékoliv aktivity licenci (povolení). Za získání licence se platí poplatek ve výši 500 SEK⁸⁴ za každých započatých 2 000 ha. Každá nová licence je udělena na dobu tří let. První prodloužení licence může být uděleno na další 3 roky, druhé prodloužení již může být na 4 roky a třetí prodloužení může být o pět let.

80 <http://www.naturalresources.gr/Articles/Spanish%20Mining%20Taxation%20and%20Regulation.pdf>

81 <http://www.indexmundi.com/energy.aspx?country=se&product=coal&graph=production>

82 Dostupné zde: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Minerallag-199145_sfs-1991-45/

83 Dostupné zde: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Mineralförordning-1992285_sfs-1992-285/

84 100 Švédských korun (SEK) odpovídá přibližně 0,11 EUR

Poplatky za licence k průzkumu – v SEK za ha⁸⁵:

	Nová licence	1. prodloužení	2. prodloužení	3. prodloužení
Diamanty, ropa a plynné uhlovodíky				
1. rok	0,4	2,0	5,0	10,0
2. rok	0,6	2,0	5,0	10,0
3. rok	1,0	2,0	5,0	10,0
4. rok	-	-	5,0	10,0
5. rok	-	-	-	10,0
Ostatní nerosty				
1. rok	4,0	21,0	50,0	100,0
2. rok	60,0	21,0	50,0	100,0
3. rok	10,0	21,0	50,0	100,0
4. rok	-	-	50,0	100,0
5. rok	-	-	-	100,0

Pokud dojde k těžbě, společnost, která provádí těžbu, je povinna platit roční poplatky (Mineralsättning). Výše poplatku se rovná 2 promile hodnoty vydobytého nerostu. Tři čtvrtiny výnosu z poplatku připadají vlastníkovu nemovitosti a jedna čtvrtina náleží do rozpočtu státu.

Výše poplatku je jednotná pro všechny nerosty na které se vztahuje tzv. zákon o nerostech - jde o antimon, arsen, berylium, olovo, cesium, zlato, iridium, železo, kobalt, měď, chrom, rtuť, lithium, mangan, molybden, nikl, niob, osmium, palladium, platinu, rhodium, rubidium, ruthenium, stříbro, skandium, stroncium, tantal, cín, magnezit, černé uhlí, kamennou sůl, ropu, plynné uhlovodíky, diamant a další.

Závěr

Uhlí je kromě České republiky získáváno na Slovensku, v Německu, Polsku, Bulharsku, Rumunsku, Maďarsku, Slovinsku, Řecku, Španělsku, na Sardinii a v Irsku a Spojeném království – z toho v Německu, Maďarsku, Polsku, Rumunsku, ve Španělsku a na Slovensku je jeho těžba podporována státními subvencemi. Mnohé země EU se kloní nejen k nižší produkci, či dokonce k ukončení těžby, ale také k ukončení spotřeby uhlí – tedy k nezávislosti na této surovině. Obecně lze říci, že náklady na těžbu uhlí jsou v EU ve srovnání s jinými zeměmi (Čína, Rusko) vysoké vzhledem k nákladům na mzdy a bezpečnost – proto je uhlí (zejména černé) dováženo. Evropa si také uvědomuje vliv těžby uhlí na životní prostředí, zároveň je ale mnohdy poukazováno na problémy energetické soběstačnosti, ceny energie z uhlí, apod.

Co se týče systémů poplatků z těžby nerostů v jednotlivých zemích, lze tyto systémy označit za komplikované – v tomto není česká právní úprava výjimkou. Jako zajímavý lze hodnotit systém ve Spojeném království, kde sice klesá význam těžby uhlí, ale je velmi významná produkce ropy a zemního plynu – na výrobu ropy a zemního plynu je ve Spojeném království uvalena daň z příjmů z ropy ve výši 50 %, resp. 35 % od 1. ledna 2016.

⁸⁵ Minimální poplatek za novou licenci je 100 SEK, za 1. prodloužení 200 SEK, za 3. prodloužení 400 SEK a za 5. prodloužení 800 SEK

Použitá literatura a zdroje

1. Právní předpisy uvedené v textu
2. ECPRD, odpovědi členských států na dotaz č. 2782, Meziparlamentní spolupráce
3. Průzkum a těžba nerostných surovin v Rumunsku, Seminář organizovaný MPO ČR, 8. dubna 2009, dostupné zde: <http://www.mpo.cz/kalendar/download/71548/priloha001.pdf>
4. Taxation in the Mining Sector – Selected Case Studies, Raw Materials Group, 2012, dostupné zde: [http://www.taloussanomat.fi/files/mineral_taxation_report_\(updated_October_2012\).pdf?pos=armpit](http://www.taloussanomat.fi/files/mineral_taxation_report_(updated_October_2012).pdf?pos=armpit)
5. Internetové stránky Ministerstva financí ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR
6. www.gov.uk
7. www.eurocoal.org
8. www.eia.gov
9. International Comparative Legal Guide – www.iclg.co.uk
10. U.S. Geological Survey Minerals Yearbooks
11. www.indexmundi.com
12. <http://visegradplus.org>
13. <http://www.statista.com>
14. Italian coal miners end barricade after pit reprieve: <http://www.bbc.com/news/world-europe-19468947>
15. Finland aims to be coal-free by 2025: <http://grist.org/news/finland-aims-to-be-coal-free-by-2025/>
16. Denmark wants to be coal-free by 2025: <http://www.euractiv.com/sections/energy/denmark-wants-be-coal-free-2025-309593>
17. <http://www.bmwi.de/DE/Themen/Energie/Konventionelle-Energietraeger/kohle.html>
18. Coal in Germany: <http://www.cleanenergywire.org/factsheets/coal-germany>
19. Spanish mining: Taxation and regulation: <http://www.naturalresources.gr/Articles/Spanish%20Mining%20Taxation%20and%20Regulation.pdf>